



ע"פ 40034/01/14 - ו י נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

ע"פ 40034-01-14 י נ' מדינת ישראל

בפני הרכב כב' השופטים:

עודד גרשון [אב"ד]

כמאל סעב

תמר שרון - נתנאל

המערער:

נגד

המשיבה

פסק דין

ו יע"י ב"כ עוה"ד שלומי בלומנפלד

מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

השופט כמאל סעב:

מבוא:

1. לפנינו ערעור המערער על סכום הפיצוי שנפסק לו בעקבות זיכויו בדין - (להלן - "ההחלטה").
2. הערעור מופנה כנגד החלטת בימ"ש השלום בעכו, אשר ניתנה ביום 29/12/13, ע"י כב' השופט וויליאם חאמד, בת"פ 5071-04-09, (להלן - "ההליך").
3. הדרישה לפיצוי מבוססת על סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), וזאת בשל תקופת מאסרו/מעצרו של המערער במסגרת ההליך והוצאותיו, לרבות שכ"ט עוה"ד.

תמצית העובדות הרלוונטיות לענייננו:

4. כנגד המערער הוגש כתב אישום שייחס לו עבירות של תקיפה הגורמת חבלה ממש לבת זוג, איומים וכליאת שווא. המערער כפר בעובדות כתב האישום ובימ"ש השלום הנכבד, שמע את ראיות הצדדים והכריע את הדין כפי שיפורט בהמשך.
5. בתום שמיעת פרשות התביעה וההגנה ניתנה ביום 1.4.09, הכרעת הדין הראשונה, ובה הרשיע בימ"ש השלום הנכבד את המערער בעבירות שיוחסו לו וביום 28/10/09, הטיל עליו בין היתר, 24 חודשי מאסר בפועל, הפעיל 16 חודשי מאסר על תנאי במצטבר למאסר שהוטל עליו והיתרה [(10 חודשי מאסר מותנים מתוך 26 חודשי המאסר, שהוטלו בת. פ. (מחוזי חיפה) 5209/06)], בחופף, כך שהמערער נדון ל- 40 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 6/4/09 - (להלן: "פסה"ד הראשון").



6. ביום 9/12/09 הגיש המערער ערעור על פסה"ד הראשון וביום 20.5.10, בהסכמת המאשימה, תוקנה הודעת הערעור באופן שתכלול היא, גם ערעור על הכרעת הדין.
7. במסגרת הערעור על פסה"ד הראשון הודיעה המאשימה כי לאחר מתן פסה"ד, נתקבלו אצלה ראיות חדשות, הכוללות הודעת המתלוננת ותעודות רפואיות שלא היו ברשות הצדדים במהלך שמיעת הראיות. הצדדים הסכימו להחזיר את הדין לבימ"ש השלום לשם השלמת הבאת הראיות ושמיעת עדים (המתלוננת), בהקשר לראיות שנתגלו, זאת מבלי לבטל את הכרעת הדין.
8. ביום 1/7/10 אימץ בימ"ש המחוזי את בקשת הצדדים המוסכמת והחזיר את הדין לבימ"ש השלום.
9. בימ"ש השלום הורה ביום 16/9/10 על עיכוב המשך ריצוי מאסרו של המערער עד למתן הכרעת דין סופית, המערער שוחרר ממאסרו בתנאים מגבילים, אשר שונו בהמשך, עד לביטולם סופית ביום 14/7/13.
10. לאחר שמיעת הראיות הנוספות, הורה בימ"ש השלום על ביטול הכרעת הדין מיום 1/10/09 וזיכה את המערער מחמת הספק הסביר מהעבירות של איומים וכליאת שווא והרשעו בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה לבת זוג.
- בימ"ש השלום הטיל על המערער קנס בסך 5000 ₪, חתימה על התחייבות כספית והאריך תקופת התנאי- (להלן - "פסה"ד השני").
11. על פסה"ד השני הוגש ערעור מטעם שני הצדדים. בימ"ש המחוזי החזיר את הדין לבימ"ש השלום על מנת לבחון את מכלול הראיות על רקע הראיה החדשה העולה מחומר הראיות הקשורות לכתב אישום שהוגש נגד שוטר שניהל רומן עם המתלוננת.
12. ביום 11/9/13 הודיעה המאשימה על חזרתה מכתב האישום על מנת להימנע מהעברת חומר חסוי לעיון ההגנה. כתב האישום בוטל ובהתאם זוכה המערער מכל העבירות שיוחסו לו.

החלטת בימ"ש השלום הנכבד:

13. בימ"ש השלום קבע כי השתלשלות העניינים בתיק זה מצדיקה פסיקת פיצוי והוצאות למערער.
14. באשר לגובה הפיצוי והוצאות ההגנה, קבע בימ"ש כי העובדה שהמערער זוכה כתוצאה מחזרת המאשימה מכתב האישום מהווה שיקול ממשי ביותר לעניין גובה הפיצוי.
15. בימ"ש השלום ציין כי זיכוי מוחלט - נמצא ברף הגבוה במדרג הפיצוי, זיכוי מחמת הספק - נמצא באמצע המדרג וזיכוי מחמת חזרה מכתב האישום בשל שלא לחשוף חומר חסוי - נמצא ברף הנמוך של המדרג.
16. בימ"ש השלום הנכבד קבע למערער פיצוי בגין תקופת המעצר והמאסר והוצאות ההגנה בסכום כולל של **70,000 ₪**.

מכאן הערעור שבפנינו.



טענות המערער

17. ב"כ המערער ציין כי המערער ריצה 511 ימי מאסר/מעצר בגין תיק זה.
18. לטענת הסנגור סכום הפיצויים רק על ימי מאסר/מעצרו של המערער מגיע ל- 193,873 ₪ (9,485 ₪ שכר ממוצע לחלק ב- 25 יום כפול 511 ימי מאסר/מעצר).
- עוד טען הסנגור כי סה"כ הוצאות ההגנה בבימ"ש השלום והמחוזי הסתכמו בסך של 76,830 ₪.
19. לטענת הסנגור, המדובר בזיכוי מלא. הראיה הפוזיטיבית להוכחת חפותו של המערער לא הובאה בשל העובדה שהמשיבה בחרה שלא לחשוף אותה ראייה, על אף שכב' השופטת פיינסוד ציינה בהחלטתה כי החומר הינו חיוני להגנת המערער.
- בשל כל אלה, לטענת הסנגור, יש לפסוק למערער את מלוא סכום הפיצוי המגיע לו.

טענות המשיבה:

20. לטענת המשיבה בענייננו לא מתקיימת העילה הראשונה של העדר יסוד להאשמה הקבועה בסעיף 80 לחוק העונשין.
- באשר לעילה השניה של נסיבות המצדיקות מתן פיצוי, ציינה כי בימ"ש השלום קיבל את הטענה שקיימות נסיבות המצדיקות מתן פיצוי, אך ציין כי זכות לפיצוי אינה מוחלטת וניתן להפחית את סכום הפיצוי מהסכום המקסימאלי הקבוע בתקנות.
21. עוד ציינה המשיבה כי בימ"ש השלום עת פסק את סכום הפיצוי, לקח בחשבון את התמשכות ההליכים וגלגוליהם, הנסיבות האישיות של המערער וסוג הזיכוי שאינו זיכוי לאחר שמיעת הראיות, אלא זיכוי עקב חזרת המשיבה מכתב האישום.
22. הפנתה להלכה לפיה ערכאת הערעור לא תתערב בקלות בהחלטת הערכאה הדיונית, אלא אם נפל פגם מהותי בשיקול הדעת של בימ"ש. לטענתה, בימ"ש השלום ערך את האיזונים המתאימים ולא נפלה טעות בתוצאה אליה הגיע באופן המצדיק התערבות ערכאת הערעור. הדגישה כי בימ"ש השלום הרשיע את המערער פעמיים במעשים שיוחסו לו או בחלקם, כאשר התייחס גם לקביעות הנוגעות למהימנות המערער.
23. באשר לחישוב הסכומים, ציינה כי הסנגור חישב את הסכומים המקסימאליים. עוד ציינה כי המערער לא צירף קבולות להוכחת הוצאות ההגנה ואף לא צירף תצהיר על כך.

דין והכרעה:

24. במקרה שלפנינו ראוי להפנות למקרה דומה אשר נדון בע"פ 303/02 **דרווש חמדאן נגד מ"י**, פ"ד נז(2) 505 (2003) (להלן: "**פרשת חמדאן**"), שם הועמד המערער לדין פלילי. חומר הראיות כלל חלק



מהראיות הקושרות אותו לביצוע פשעים. לידי המשטרה הגיע גם מידע ממקורות חסויים שבגדרו לא הוזכר שמו של המערער כמבצע, אלא הוזכרו שמותיהם של מי משותפיו, ועל חומר זה הוצאה תעודת חיסיון.

עם תום פרשת התביעה ביקש סנגורו של המערער כי בית המשפט יורה על הסרת החיסיון מן המידע האמור. בית המשפט המחוזי קבע כי הסניגור יהא רשאי להזמין למתן עדות את מוסרי המידע, וכי אלה יעידו באופן שזהותם תיוותר חסויה. המדינה ביכרה לחזור בה מן האישום תחת העדתם של מקורות המידע, והמערער זוכה בדינו.

בתום המשפט עתר המערער לחייב את המדינה בתשלום הוצאות הגנתו ופיצויים בגין מעצרו מכוח סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אך בית המשפט המחוזי דחה את בקשתו.

25. ביהמ"ש העליון בפרשת חמדאן קיבל את ערעור המערער וקבע כי בנסיבות המקרה עמדו כנגד המערער ראיות לכאורה לאשמתו, ואין קביעה פוזיטיבית של בית המשפט שלפיה המערער לא ביצע את המעשים שיוחסו לו. עם זאת, המדינה בחרה לצאת לדרך עם כתב האישום תוך נטילת "סיכון" מסוים כי בבוא העת תהיה אנוסה לחזור בה ממנו, אם לא תתקבל עמדתה שהמידע החסוי והעדת מקורותיו אינם חיוניים להגנת המערער.

בעצם הבחירה הזו של המדינה אין פגם, אולם משנאלצה לחזור בה מכתב האישום, יש להביא את ה"סיכון" שהובא מלכתחילה בחשבון ההוצאות. לכך יש לצרף את העובדה כי המערער ישב במעצר כשישה עשר חודשים. המסקנה היא כי נתקיימו נסיבות מיוחדות המצדיקות הכרה חלקית בזכותו של המערער לתשלום הוצאות הגנתו ופיצויים על מעצרו.

ביהמ"ש העליון העמיד בפרשת חמדאן את הפיצוי על סך העולה כדי מחצית מן הסכום המרבי הקבוע בהוראת תקנות 8, 9(א) ו-9(ג) לתקנות סדר הדין (פיצויים בשל מעצר או מאסר), תשמ"ב - 1982 (להלן: "התקנות"), וכן בהתאם לאמור בתוספת לאותן תקנות. ו

ביהמ"ש העליון קבע בפרשת חמדאן כי:

"זיכוי או ביטול אישום בשל חזרה מאישום שבאה לאחר מתן תשובת הנאשם, וכן זיכוי מטעמים אחרים - כל אחד מאלה, לבדו, די בו כדי לשמש תנאי סף לתחולתו של סעיף 80(א) לחוק העונשין"

בהמשך נקבע בפרשת חמדאן כי:

"משוכה שנייה שהנאשם צריך לעבור היא הוכחת קיומה של אחת משתי עילות הזכאות המנויות בסעיף 80(א) לחוק העונשין: עילת היעדר יסוד לאשמה ועילת הנסיבות המצדיקות האחרות. על-כן אין די בחזרה מן האישום, ואין די בזיכוי, אפילו הוא "זיכוי מוחלט" או "זיכוי מלא", כדי להצדיק, על דרך הכלל, זכאות לפיצויים. בנוסף, יש לבחון שמא מלכתחילה לא היה יסוד לאשמה, או שמא



קיימות נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי".

26. במקרה שלפנינו, המערער עמד בעילת הסף שעניינה זיכוי נאשם.

משחזרה בה התביעה מן האישום לאחר מתן תשובת הנאשם, זוכה הנאשם בדינו ובכך צלח את המשוכה הראשונה שמציב סעיף 80(א) לחוק העונשין.

קרי, זיכוי הנאשם היה עקב הפסקת ההליך עם חזרת המדינה מכתב האישום על מנת להימנע מהעברת חומר חסוי לעיון ההגנה. זיכוי המערער היה אחרי שבימ"ש השלום כבר הרשיעו בביצוע העבירות בשתי הכרעות דין, שלא בוטלו ע"י בימ"ש המחוזי למרות שהתיק הוחזר פעמיים לבימ"ש השלום הנכבד לשם גביית עדויות נוספות.

לכן, נסיבות אלה ובצירוף העובדה כי המערער ישב במאסר/מעצר במשך 511 ימים, מעידות על קיומן של נסיבות מיוחדות המצדיקות הכרה בזכותו של המערער לפיצוי בגין ימי מאסר/מעצר.

במקרה שלפנינו סבורני כי ראוי ללכת בדרך שבה הלך בימ"ש העליון בפרשת חמדאן וזאת מאחר שנסיבות המקרה שלפנינו דומות לנסיבות המקרה שנדון באותה פרשה ולכן ראוי להעמיד את הפיצוי על סך העולה כדי מחצית מן הסכום המרבי הקבוע בהוראת תקנות 8, 9(א) ו-9(ג) לתקנות ולאמור בתוספת לאותן תקנות. ו

תקנה 8 לתקנות קובעת:

- "(א) סכום הפיצוי המרבי בעד יום מעצר או מאסר הוא החלק ה-25 של השכר החדשי הממוצע במשק ביום מתן החלטת בית המשפט לענין הפיצוי, כפי שקבע שר העבודה והרווחה בהודעה לפי סעיף 198א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968.**
- (ב) סכום הפיצוי המרבי בעד חלקי יום מעצר או מאסר יחושב כחלק היחסי של הפיצוי המגיע לפי תקנת משנה (א)".**

בענייננו, המערער היה במאסר/מעצר במשך 511 ימים.

השכר הממוצע במשק לחודש דצמבר של שנת 2013 עמד על 9,204 ₪, לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

$9,204/25 \times 511$ ימי מאסר/מעצר = 188,129 ₪.

מחצית הסכום של 188,130 ₪ = 94,065 ₪ בגין ימי מאסר/מעצר.

הוצאות הגנה ושכ"ט עו"ד

27. תקנה 9 קובעת:

- "(א) הסכום המרבי לתשלום הוצאות הגנתו של עצור או של נאשם לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי או לפי סעיף 80 לחוק העונשין, יהיה כמפורט**
- עמוד 5



בתוספת.

(ג) פסק בית המשפט שכר טרחת עורך דין לפי תקנה זו ייוסף לסכום שנפסק כאמור סכום השווה למס ערך מוסף החל עליו, ודינו של סכום שהוסף כאמור כדין שכר הטרחה שנפסק".

וכעת ולשם הבהרת החישוב של הפיצוי אביא להלן את נוסח התוספת:

"תוספת

(תקנה 9)

הסכומים המרביים לתשלום הוצאות הגנתו של עצור לפי סעיף 32(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב-1982, ולפי סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, יהיו כלהלן:

(א) בעד הוצאות בפועל - כפי שהכיר בהן בית המשפט או הרשם לפי קבלות.

(ב) בעד שכר טרחה שלעורך דין:

הסכומים המרביים בשקלים חדשים

השירות

בימ"ש השלום	בימ"ש המחוזי	בימ"ש העליון
----------------	-----------------	-----------------

1. לימוד התיק, עבודת הכנה, ישיבה ראשונה בבית

המשפט וישיבת בית משפט שנועדה להארכת

מעצר

2,294

4,587

2. ישיבה נוספת אחרי הישיבה הראשונה

688

1,376

2,294

3. טיפול בבית משפט של ערעור כולל ישיבה ראשונה

בבית משפט, אם ראה בית המשפט שהיה בערעור

קושי מיוחד או שהצריך פעולות הכנה מיוחדות וכן

הכנת ערר על החלטה שלא לשחרר בערבות וישיבה

בבית המשפט

4,587

2,752

4. טיפול בערעור שבו לא קבע בית המשפט כאמור

בפסקה (3), כולל ישיבה ראשונה בבית

המשפט

עמוד 6



1,835

"3,211

28. שכר טרחה של עורך דין יש לחשב לפי הישיבות שהתקיימו בעניינו של המערער בערכאות השונות ובאופן הבא:

סה"כ היו 38 ישיבות בבימ"ש השלום בגין הטיפול בתיק דנן (כולל ישיבה ראשונה), 6 ישיבות בבימ"ש השלום בהליך הבקשה למעצר עד תום ההליכים, 9 ישיבות בבימ"ש המחוזי בשבתו כערכאת ערעור, 5 ישיבות בבימ"ש מחוזי בעניין ערר על מעצר עד תום ההליכים וישיבה אחת בעניין ערר על עיון בחומר חקירה.

בהתאם לתוספת, שכ"ט עו"ד בבימ"ש השלום הנכבד יהיה לפי:

$2,294 \text{ ₪}$ (ישיבה ראשונה בבימ"ש השלום) + $(688 \text{ ₪} \text{ לישיבה} * 37 \text{ ישיבות בבימ"ש השלום}) = 27,750 \text{ ₪}$.

מעיון בפרוטוקולי בימ"ש המחוזי, לכאורה הדבר לא דרש טיפול והשקעה רבה והערעור לא העלה "קושי מיוחד", הואיל והדין הוחזר לבימ"ש השלום הנכבד בהסכמה לשם השלמת שמיעת ראיות, לכן נראה לי כי יש לחשב את ההוצאות בגין הייצוג לפי החלופה שבסעיף 4 לתוספת, קרי:

$1,835 \text{ ₪} \text{ לישיבה} * 9 \text{ ישיבות בבימ"ש מחוזי כערכאת ערעור} = 16,515 \text{ ₪}$.

לעניין הדיונים בבקשה למעצר המערער עד תום ההליכים, יש לחשב את שכ"ט עו"ד באופן הבא:

$(688 \text{ ₪} \text{ לישיבה} * 6 \text{ ישיבות בבימ"ש השלום בעניין מעצר עד תום ההליכים}) + (1,835 \text{ ₪} * 5 \text{ ישיבות בבימ"ש מחוזי בעניין ערר על מעצר עד תום ההליכים}) = 13,303 \text{ ₪}$.

בנוסף לכל אלה, התנהלה בבימ"ש המחוזי ישיבה אחת בגין ערר על החלטה בעניין עיון בחומר חקירה (1835 $\text{₪} = 1 * 1,835 \text{ ₪}$).

סה"כ שכ"ט עו"ד הוא: $59,403 \text{ ₪}$ (שזה הסכום המרבי בהתאם לתוספת).

כאמור, בהתאם לקביעה לעיל מגיע למערער מחצית משכר הטרחה המרבי של עו"ד, קרי מגיע למערער סך של $29,702 \text{ ₪}$ בתוספת מע"מ כחוק.

29. באשר להוצאות ההגנה האחרות, הואיל והמערער לא צירף כל קבלה אין לפסוק לו כל סכום בעניין זה ויש להסתפק בתשלום מחצית שכר הטרחה שמגיע לסך $29,702 \text{ ₪}$.

30. סוף דבר הערעור מתקבל בחלקו, כך שתחת הסכום של $70,000 \text{ ₪}$ שנפסק למערער בבימ"ש השלום, יש לפסוק לו את הסך של $94,065 \text{ ₪}$ (בגין ימי מעצרו/מאסרו) + $29,702 \text{ ₪}$ (בגין שכר הטרחה) בתוספת מע"מ כחוק.

סוף דבר:

31. על כן, ולאור האמור לעיל, הייתי מציע לקבל את הערעור במובן זה שהפיצוי שישולם למערער יהיה על סך $94,065 \text{ ₪}$ ועוד את הסך של $29,702 \text{ ₪}$ בגין שכ"ט עו"ד ובתוספת מע"מ כחוק.



השופט תמר שרון-נתנאל:

1. מצטרפת אני לתוצאה אליה הגיע חברי, כבוד השופט סעב ואבקש להוסיף מספר דברים.
2. המערער טען, כי התלונה שהגישה נגדו אשתו דאז, ס. (להלן: "**המתלוננת**"), על כך שתקף אותה ביום 6.4.2009 וגרם לה חבלה בפניה ואשר הביאה להגשת כתב האישום בתיק קמא, היא תלונה שקרית. המערער טען שהמתלוננת ובן זוגה, קצין המודיעין אבנר אברהם (להלן: "**קצין המודיעין**"), הפלילו אותו, הפללת שווא. כן טען, כי יש למתלוננת אינטרס כלכלי להפלילו בתיק זה - הוא שאלת הבעלות על הבית. עוד טען, כי קצין המודיעין והמתלוננת קשרו קשר להפלילו גם את אחיו, בתיק אחר (להלן: "**התיק האחר**"), בו הואשמו אחיו של המערער ואדם נוסף בהצתת רכבה של המתלוננת. לא למותר לציין, כי בחקירת מח"ש, שנפתחה נגד קצין המודיעין התברר, כי הרכב שהוצת אינו שייך למתלוננת, אלא לקצין המודיעין וכי הנאשמים בתיק האחר זוכו לאחר שביזמת המדינה, הוסר חיסיון שנקבע שם.
- המתלוננת וקצין המודיעין היו עדי תביעה גם בתיק האחר וגם בתיק דנן והכישו קיום קשר רומנטי ביניהם, הכחשה שהתבררה, אף היא, ככוזבת, נכון למועד ההכחות. עם זאת, יש לציין, כי לא הובהר, כדבעי, מתי החל קשר זה ואם היה זה לפני יום 6.4.09 (הוא מועד ביצוע העבירה על פי כתב האישום בתיק קמא), שכן בכתב אישום שהגישה המדינה ביום 5.12.11, נגד קצין המודיעין והאחר, באשמת ניסיון לרצוח את המערער, צוין שהקשר הרומנטי בין המתלוננת לבין קצין המודיעין נוצר במהלך שנת 2009. לא ברור אם היה זה בטרם הגשת התלונה בתיק קמא, אולם בין כך ובין כך, גם לאחר 2009 הכישו השניים את הקשר ביניהם. בהכרעת הדין השנייה בבימ"ש קמא, קיבל השופט קמא את טענת המתלוננת לפיה הקשר החל מספר חודשים לאחר האירוע המתואר בכתב האישום, אולם יש לזכור כי הכרעת דין זו ניתנה בעקבות הליך שנוהל ללא שכל החומר הרלבנטי נמצא בידי הסנגור.
- אוסף ואומר, כי המערער נעצר ביום 6.4.09, בחשד לתקיפת המתלוננת (היא התקיפה בה הואשם בתיק קמא) ואילו התעודה הרפואית שהמציאה המתלוננת, תחילה, היא מיום 24.11.09, אולם לאחר מכן הומצאה תעודה רפואית שהוצאה סמוך לאירוע (אם כי לא באותו יום).
- בדיקת התאריכים הרלבנטיים לשאר טענותיו של המערער מעלה, כי מדובר באירועים שהתרחשו ובדברים שהתגלו, חלקם בשנת 2010 וחלקם בשנת 2011 - לאחר מועד האירוע שבכתב האישום דנן.
- מנגד - עיינתי בתיק ביהמ"ש קמא ובשתי הכרעות הדין שניתנו שם ונוכחתי לדעת, כי המתלוננת סירבה, בזמנו, למסור תלונה נגד המערער וכי הכרעות הדין התבססו לא רק על עדות המתלוננת, אלא גם על עדויות של עדים נוספים, היכולים להחשב כעדים ניטראליים.



3. לאחר שנתתי דעתי לכל נסיבות הענין שבפנינו, ובכלל זה - לטענת המערער, לפיה מדובר בעלילה וכן לאחר שנתתי דעתי לראיות ולגילויים החדשים, בגינם הוחזר התיק, פעמיים, לבימ"ש קמא, כמו גם להחלטות שניתנו בבקשות לגילוי חומר החקירה ולגילוי ראיה ולאחר שבחנתי את התאריכים הרלבנטיים, כמו גם את הנימוקים שהביאה המדינה לחזרתה מהאישום ולשאר טענות המערער, סבורה אני כי לא נפלה שגגה אצל בימ"ש קמא, בסוגו מקרה זה, כמקרה בו אין מדובר בזיכוי מלא ובפסקו פיצוי בהתאם. עם זאת, אף אני סבורה שיש מקום להתערב לענין גובה הפיצוי, כפי שיובהר להלן.

למעשה, הראיות החדשות התקבלו אצל המאשימה רק לאחר מתן פסק הדין הראשון והיא הודיעה על כך לביהמ"ש המחוזי, בערעור על פסק הדין הראשון ואף הסכימה להחזיר את הדין לבימ"ש השלום לשם השלמת הבאת הראיות ושמיעת עדים. עד כאן לא נפל, לטעמי, כל פגם בהתנהלות המדינה. אולם, לאחר שהוחזר התיק לבימ"ש קמא בפעם הראשונה, ניתן היה לקצר את תקופת שהותו של המערער במאסר וניתן היה לקצר את פרק הזמן בו הוא שהה בתנאים מגבילים. ביום 1.7.10 החליט ביהמ"ש המחוזי, בהסכמת הצדדים, להחזיר את התיק לבימ"ש קמא לצורך שמיעת הראיות הנוספות, אולם רק ביום 16.9.10 עיכב בימ"ש השלום את המשך ריצוי המאסר על ידי המערער והוא שוחרר ממאסרו בתנאים מגבילים.

4. את טענת ב"כ המערער, לפיה היה על המדינה לגלות לו ולבימ"ש קמא, לפני הכרעת הדין השנייה (שניתנה ביום 14.11.11), את העובדה שקצין המודיעין נחקר במח"ש ואת תוכן החקירה, הביא ביהמ"ש קמא בחשבון שיקוליו, בהבהירו כי, לטעמו, מדובר בהתנהלות בלתי ראויה. וכך אמר בימ"ש קמא, בהחלטתו מושא ערעור זה:

"נכון וראוי היה כי המאשימה הייתה מודיעה לבית המשפט ולהגנה אודות דבר קיומה של חקירת מח"ש כנגד אבנר אברהם, בחשדות בעלי זיקה לנאשם ולמתלוננת, זאת, בטרם תינתן הכרעת הדין השנייה בפני בית משפט זה, על מנת לאפשר בחינת אופן השלכתה של עובדה זו על הראיות האחרות מטעם הצדדים ועל גרסאותיהם של אלה, וכן על מנת לאפשר לבחון הצורך לאפשר לנאשם לעיין בחומר החקירה שנאסף במח"ש, במידה וייקבע כי המדובר בחומר חקירה בתיק זה."

בימ"ש קמא אף נתן לכך משקל בפסיקת הפיצויים, באמרו:

"לטעמי, אילו הודיעה המאשימה לבית המשפט או להגנה על קיומה של חקירת מח"ש כאמור, בטרם ניתנה הכרעת הדין השנייה על ידי בית משפט זה, היה הדבר מביא לקיצור ההליכים, שכן, גילוי עובדה זו לאחר מתן פסק הדין השני הביא להשבת הדין לבית המשפט זה, לפי הוראת בית המשפט המחוזי, בערעור שהוגש, על מנת לבחון התפתחות זו על רקע מכלול הממצאים והראיות, ולהגיש, כראיה, את כתב האישום ובקשת המעצר שהוגשו כנגד אבנר אברהם, ולגבות בשנית את עדותו ואת עדות המתלוננת על רקע עובדות וראיות חדשות אלה. בית המשפט העליון קבע כי המדובר



בנסיבה רלבנטית במסגרת העילה של נסיבות אחרות המצדיקות פיצוי לנאשם, לפי סעיף 80 לחוק".

מנגד - עולה מהחלטת בימ"ש קמא, שהוא לא כלל, במסגרת שיקוליו לזכות המערער, את התנהלות המדינה בכל הנוגע למועד שחרורו של המערער ממאסר, לאחר החזרת התיק אל בימ"ש השלום בפעם השנייה. כן לא הביא בימ"ש קמא בחשבון את התנהלות המדינה בכל הנוגע לגילוי חומר החקירה הנוסף, לרבות המועד בו ביקשה להוציא תעודת חיסיון ובקשתה לעיון חוזר בהחלטת בימ"ש השלום לגלות את הראיה ואף לא את הימשכות ההליך בפרקי זמן אלה, בהם הוגבלה חירותו של המערער, תחילה במאסר ולאחר מכן בהגבלות שהוטלו על שחרורו.

6. לא נעלמה מעיני ההלכה, לפיה שיקול הדעת בנוגע לפיצוי נאשם שזוכה מסור, ככלל, לערכאה הדיונית, אשר "מיטיבה להכיר את נסיבות הבקשה ואת מאפייניו של ההליך בו היא עוסקת, ובפרט את אופני ניהול המשפט ואת התנהלותם של הצדדים בו, שהם הגורמים העיקריים המקימים עילה לפיצוי..." [ראו: ע"פ 12003/05 **חמודה נ' מדינת ישראל** (18.9.2008). כן ראו: ע"פ 7826/96 **רייש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נא(1) 481, 499 (1997); ע"פ 10425/05 **מדינת ישראל נ' פדרמן** (18.11.2007)]. עם זאת, סבורה אני כי מקרה זה, אשר הוחזר פעמיים לבימ"ש השלום לשם שמיעת ראיות נוספות, חריג הוא, בנסיבותיו וכן באירועים ובנתונים הסובבים אותו ובכללם - הקשר בין המתלוננת לבין קצין המודיעין, חקירת מח"ש נגדו, כתב האישום שהוגש נגד אחי המערער ואדם אחר בגין תלונת המתלוננת על הצתת רכבה שהתברר שהוא רכבו של קצין מודיעין וחזרת המדינה מהאישום שם, לרבות כתב האישום שהוגש נגד קצין המודיעין בגין נסיון לרצוח את המערער. כל אלה מצדיקים, לטעמי, התערבות בהחלטת בימ"ש קמא, בדרך של הגדלת הפיצוי.

מנגד, יש ליתן את הדעת גם לקביעותיו של בימ"ש קמא בשתי הכרעות הדין, בהן הורשע המערער, ולכלל הראיות שהיו בפני בימ"ש קמא, לרבות לתאריכים הרלבנטיים שחלקם פורט לעיל.

7. בשקלול כל הנתונים הנ"ל, אף לטעמי ראוי להגדיל את הפיצוי שנפסק למערער, אולם אין מקום לפסוק לו פיצוי מלא. בנסיבות הענין סבורה אני כי העמדת סכום הפיצוי וכן סכום ההוצאות על מחצית הסכום שבתקנות, כפי שקבע חברי, כבוד השופט סעב, מהווה איזון ראוי ונכון בין כל הגורמים והנתונים הקיימים במקרה זה.

אשר על כן, כאמור, מצרפת אני דעתי לתוצאה אליה הגיע כבוד השופט סעב.

תמר שרון-נתנאל, שופטת

השופט עודד גרשון [אב"ד]:

אני מסכים.



עודד גרשון, שופט
[אב"ד]

אשר על כן הוחלט, פה אחד, לקבל את הערעור כאמור בחוות דעתו של השופט כמאל סעב.

ניתן היום, י"ח אדר ב תשע"ד, 20 מרץ 2014, במעמד הצדדים.

תמר שרון-נתנאל,
שופטת

כמאל סעב, שופט

עודד גרשון, שופט
[אב"ד]